

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора _____ С.В. Іванов
(Підпис, прізвище, ініціали)

« ____ » _____ 2010__ р.

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Економіка підприємства»

Напрямок підготовки 6.090200 «Обладнання переробних і харчових виробництв»
6090200 «Обладнання фармацевтичної та мікробіологічної промисловості»
6090200 «Машини і технологія пакування», 6090200 «Машини і технологія
переробки використання упаковки»

(Шифр, назва)

Факультет механічний

Кафедра Економіки і права

Форма навчання	Курс	Чверть (для денної форми навчання) або семестр	Кількість годин							Контроль навчальної роботи студентів		
			Всього	аудиторних занять			самостійної роботи			Підготовка до аудиторних занять	модульний (кількість модулів у кожній чверті)	підсумковий (чверть або форма контролю)
				Лекції	Практичні (семинарські)	Лабораторні	Індивідуальні завдання (кількість завдань і загальна кількість годин)					
							Реферати і розрахунково-графічні роботи	Курсові проекти (роботи)	Контрольні роботи			
Денна	3	3	72	16	16				40	2	Диф. залік 3	
Заочна									1/9			
2в.о.									1/9			
Скорочена									1/9			

Програма складена Ковальчук І.В., доцент кафедри економіки і права
Жужукіна Н.І., доцент кафедри економіки і права

Програма схвалена (протокол № 2 від 13.09 2011 р.) на засіданні
кафедри Економіки і права
(назва кафедри)

Завідувач кафедри Заїнчковський А.О.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Програма схвалена (протокол №   від   20 р.) на засіданні
випускової кафедри Технологічного обладнання харчових виробництв
(назва кафедри)

Завідувач кафедри Миرونчук В.Г.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Програма схвалена (протокол №   від   20 р.) на засіданні
випускової кафедри Машин та апаратів харчових виробництв
(назва кафедри)

Завідувач кафедри Таран В.М.
(Підпис) (Прізвище, ініціали)

Програма схвалена (протокол №   від   200 р.) на засіданні
випускової кафедри Технічної механіки та пакувальної техніки
(назва кафедри)

Завідувач кафедри Соколенко А.І.

Програма схвалена (протокол № ____ від _____ 20__ р.)

Вченою радою факультету _____ механічного

(Назва факультету)

Декан факультету _____ Блаженко С.І. _____

(Підпис)

(Прізвище, ініціали)

Програма схвалена (протокол № ____ від _____ 20__ р.)

Вченою радою Національного університету харчових технологій

Вчений секретар _____ Бондаренко Т.В. _____

(Підпис)

(Прізвище, ініціали)

1. Предмет і мета дисципліни, її місце і роль у навчальному процесі

Дисципліна “Економіка підприємства” викладається згідно з навчальним планом підготовки студентів спеціальності 6.090200 «Обладнання переробних і харчових виробництв», 6090200 «Обладнання фармацевтичної та мікробіологічної промисловості», 6090200 «Машини і технологія пакування», 6090200 «Машини і технологія переробки використання упаковки»_загальним обсягом 72 години для заочної та стаціонарної форми навчання. В системі учбових дисциплін бакалаврського рівня вона є основною в економічній підготовці студентів.

Бакалаври стаціонарної і заочної форм навчання спеціальності 6090200 складають диференційований залік з дисципліни “Економіка підприємства”.

Дисципліна “Економіка підприємства” базується на основних положеннях дисциплін “Політекономія”, “Історія економічних вчень”, “Макроекономіка”, “Мікроекономіка” та “Статистика” і в свою чергу є базовою для спеціальних дисциплін “Фінанси”, “Фінанси підприємств”, “Фінансова діяльність підприємств”, “Інвестування”, “Маркетинг”, “Менеджмент”, “Планування діяльності підприємств”, “Організація виробництва” та “Економічний аналіз”, “Стратегія підприємства».

Предметом дисципліни «Економіка підприємства» є основи функціонування і розвитку підприємства в ринкових умовах.

Головною **метою** вивчення дисципліни «Економіка підприємства» є вивчення теорії та методологічних засад засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі, формування вмій ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу, забезпечення розширеного відтворення на основі інвестиційно-інноваційного розвитку.

Для досягнення мети поставлені такі основні **завдання**:

- вивчення основних закономірностей функціонування підприємства в ринковій економіці;
- опанування теорії та методологічних засад формування ресурсів і оцінювання результатів та ефективності діяльності підприємств;

- засвоєння практичних навичок управління підприємством у конкурентному середовищі;
- формування вмінь ефективного використання ресурсного і виробничо-господарського потенціалу;
- забезпечення розширеного відтворення на основі концепції інвестиційно-інноваційного розвитку.

Постановка мети та вирішення завдань для її досягнення обумовлено важливістю **ролі** зазначеної дисципліни в діяльності та розвитку підприємства в період трансформаційних процесів ринкової економіки в нашій державі. Підвищена роль дисципліни «Економіка підприємства» також полягає в підготовці висококваліфікованих спеціалістів спроможних миттєво та адекватно реагувати на зміни зовнішнього конкурентного середовища з метою утримання лідируючих позицій на ринку.

2. Цілі навчальної дисципліни

Цілі навчальної дисципліни «Економіка підприємства» є її системоутворювальними компонентами і визначають її структуру та зміст, діяльність і кінцеві результати навчання студентів (див. табл. 2.1.). Формування цілей ми здійснили за допомогою освітньо-кваліфікаційної характеристики і освітньо-професійної програми та відповідної змістовної частини галузевого стандарту вищої освіти ОКР «бакалавр».

Таблиця 2.1.

Цілі навчальної дисципліни

Номер цілі	Зміст цілі
	<i>1. Студент повинен знати:</i>
1.1.	Сутність економіки як науки, необхідність її виникнення. Місце «економіки підприємства» в системі навчальних дисциплін.
1.2.	Правові основи функціонування підприємства як суб'єкта господарювання.
1.3.	Класифікацію підприємств та їх об'єднань.

1.4.	Методи і принципи управління підприємством. Організаційні структури управління.
------	---

Номер цілі	Зміст цілі
1.5.	Класифікація ресурсів підприємства, джерела їх формування, оцінювати ефективність їх функціонування та розробляти напрямки підвищення ефективності використання.
1.6.	Визначення і оцінку результатів діяльності підприємства.
1.7.	Сутність поточних витрат і собівартості продукції.
1.8.	Види цін та методи ціноутворення.
1.9.	Методичні підходи до оцінки ефективності роботи підприємства.
1.10.	Основні положення організації, планування та державного регулювання діяльності підприємства.
1.11.	Принципи мотивації трудової діяльності, форми та системи оплати праці на підприємстві.
1.12.	Методи і систему планування на підприємстві.
1.13.	Шляхи припинення діяльності підприємства.
2. Студент повинен уміти:	
2.1.	Формулювати визначення понятійного апарату дисципліни.
2.2.	Обирати систему амортизації і нараховувати амортизаційні відрахування.
2.3.	Оцінювати ефективність використання окремих видів ресурсів.
2.4.	Аналізувати ефективність роботи підприємства.
2.5.	Проводити оцінку впливу чинників зовнішнього середовища на діяльність підприємства.
2.6.	Складати калькуляцію продукції, аналізувати структуру поточних витрат підприємства.
2.7.	Обирати метод ціноутворення та формувати ціну на продукцію.
2.8.	Оцінювати фінансово-економічний стан підприємства.
2.9.	Визначати економічну доцільність інвестицій.
3. Студент повинен мати навички:	
3.1.	Розв'язання економічних ситуацій.
3.2.	Вибору організаційно-правової форми підприємства.
3.3.	Аналізу процесу формування і ефективності використання економічних ресурсів підприємства.
3.4.	Проведення обґрунтування рішень щодо доцільності інвестування.
3.5.	Прийняття рішень та надання пропозицій щодо рівня підвищення ефективності діяльності підприємства.

3. Зміст навчальної дисципліни та види діяльності студентів

Таблиця 3.1.

3.1. Лекційні заняття

№ п/п	Тема та зміст лекційного заняття	Кількість годин за формою навчання				Номер цілі
		денною	заочною	скороченою	другою вищою освітою	
1.	<p>ВСТУП</p> <p>Економіка як сфера діяльності і як галузь науки. Характеристика сучасного етапу розвитку національної економіки. Предмет, мета і завдання дисципліни. Місце дисципліни в підготовці бакалавра. Знання і уміння, які повинен отримати студент. Методологія вивчення, логіка побудови та зміст курсу. Основна література.</p>	0,5				1.1 2.1
2.	<p>ПІДПРИЄМСТВО ЯК СУБ'ЄКТ ГОСПОДАРЮВАННЯ. ОСНОВИ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ</p> <p>Поняття підприємства як організаційно відокремленого та економічно самостійного суб'єкта національної економіки. Місія та напрями діяльності підприємства. Правові основи функціонування підприємств. Установчі документи підприємства.</p> <p>Класифікація підприємств. Види підприємств за окремими класифікаційними ознаками: метою і характером діяльності, формою власності, правовим статутом та формами господарювання, функціонально-галузевим видом діяльності, розміром та чисельністю працівників. Добровільні, статутні та інституціональні об'єднання підприємств.</p>	0,5				

	<p>Сутність, основні функції та види підприємницької діяльності. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності. Державне регулювання підприємницької діяльності. Загальна та виробнича структура підприємств. Організаційна структура управління підприємством. Типи організаційних структур управління (лінійна, функціональна, лінійно-функціональна, матрична тощо). Особливості вибору організаційних структур управління підприємств різних організаційно-правових форм і галузей національної економіки.</p> <p>Органи управління підприємствами конкретних організаційно-правових форм.</p>							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

3.	<p style="text-align: center;">ОСНОВНІ ЗАСОБИ</p> <p>Засоби виробництва, їх складові частини. Поділ виробничих засобів на основні та оборотні. Характерні ознаки та визначення основних засобів підприємства. Класифікація основних засобів підприємства. Видова (технологічна) та вікова структура основних засобів, чинники, що її визначають.</p> <p>Оцінка основних засобів за первісною, переоціненою, залишковою, справедливою, ліквідаційною вартістю та вартістю, що амортизується. Необхідність і процедура здійснення переоцінки основних засобів підприємства.</p> <p>Характеристика процесу відтворення основних засобів. Види спрацювання основних фондів. Форми відшкодування фізичного спрацювання та припинення або зменшення швидкості техніко-економічного старіння основних засобів.</p> <p>Амортизація основних засобів. Системи амортизації. Сутність рівномірної, прискореної та виробничої систем амортизації. Вплив податкових систем амортизації на величину податку на прибуток підприємства. Обґрунтування вибору методу амортизації окремих груп основних фондів.</p> <p>Характеристика процесу відтворення основних засобів. Джерела і шляхи відтворення основних засобів підприємства. Показники оцінки ефективності використання основних засобів. Напрямки підвищення ефективності використання основних підприємства підприємства.</p>	2,0				1.5 2.1 2.2 2.3
----	--	-----	--	--	--	--------------------------

4.	<p style="text-align: center;">ОБОРОТНІ КОШТИ</p> <p>Елементний склад і структура оборотних коштів підприємства. Характеристика виробничих запасів сировини і матеріалів, напівфабрикатів власного виготовлення, незавершеного виробництва, витрат майбутніх періодів.</p> <p>Нормування окремих видів запасів та розрахунки необхідного обсягу оборотних коштів підприємства. Політика управління запасами підприємства. Методи оцінки виробничих запасів в момент передачі їх у виробництво. Характеристика процесу обертання оборотних коштів. Показники обертання та шляхи прискорення обертання.</p>	1,0				1.5 2.1 2.3
5.	<p style="text-align: center;">НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ</p> <p>Поняття і види нематеріальних ресурсів підприємств. Інтелектуальна власність. Промислова власність. Об'єкти інтелектуальної і промислової власності. Винаходи, промислові, корисні моделі, знаки на товари і послуги. Програмне забезпечення комп'ютерно-комунікаційної техніки. Банки (бази) даних і знань. Ноу-хау і раціоналізаторські пропозиції. Гудвіл підприємства.</p> <p>Нематеріальні активи підприємства, їх елементний склад. Охорона і реалізація права власності. Патенти. Авторське право. Ліцензії, їх види й сфери застосування. Методи оцінки нематеріальних активів і системи амортизації. Реалізація права власності на нематеріальні ресурси. Система оплати за використання нематеріальних ресурсів.</p>	1,0				1.5 2.1 2.3

ПЕРСОНАЛ ПІДПРИЄМСТВА

Класифікація й структура персоналу підприємства. Поділ персоналу за професіями, спеціальностями і рівнем кваліфікації.

Кадрова політика підприємства в умовах ринкової економіки. Витрати підприємства на персонал: поняття і структура. Економічна ефективність витрат підприємства на персонал.

Оцінка ефективності роботи персоналу. Продуктивність праці як економічна категорія. Підходи до визначення та методи розрахунку продуктивності праці на підприємстві. Чинники і резерви зростання продуктивності праці.

Політика оплати праці в ринкових умовах господарювання. Функції оплати праці на підприємстві. Державне регулювання заробітної плати (встановлення мінімального рівня і споживчого кошика, індексації). Договірне регулювання оплати праці.

Форми і системи оплати праці робітників підприємства: відрядна (пряма, непряма, відрядно-преміальна, відрядно-прогресивна, акордна); погодинна (проста, погодинно-преміальна, з використанням нормованих завдань, за місячними окладами); безтарифна система і колективна форма оплати праці. Тарифна система, її елементи. Єдина тарифна сітка розрядів і коефіцієнтів щодо оплати праці персоналу державних підприємств і організацій України. Права і можливості підприємства недержавного сектора у галузі оплати праці персоналу. Вплив організації оплати праці на результативність (кінцеві результати) діяльності підприємств виробничої сфери. Системи участі працівників підприємств у прибутках.

6.

1,0

1.5
2.1
2.3

	<p align="center">ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ</p> <p>Інвестиції: поняття і функціонально-елементний склад. Класифікація інвестицій. Фінансові інвестиції та їх загальна характеристика. Реальні, виробничі інвестиції (капітальні вкладення). Зовнішні прямі та портфельні інвестиції.</p> <p>Методичні підходи до оцінки доцільності інвестицій в умовах ринкових відносин.</p> <p>Оцінка економічної доцільності ефективності інвестицій: визначення суми інвестиції, показників економічної ефективності; урахування в розрахунках чинника часу та ризику інвестування.</p> <p>7. Інвестиційні проекти підприємства. Джерела фінансування інвестиційних проектів. Основні фактори і методи підвищення ефективності інвестицій.</p> <p>Сутність та класифікація інновацій. Вплив інноваційних процесів на розвиток і ефективність виробництва.</p> <p>Науково-технічний прогрес: визначення, сучасні напрями та пріоритети, вплив на технічний розвиток підприємства. Загальна характеристика і форми технічного розвитку підприємства. Показники рівня техніко-технологічної бази підприємства.</p> <p>Методичні основи оцінки соціально-економічної ефективності інноваційних процесів.</p>	2,0				1.5 2.1 2.3 2.9
--	---	-----	--	--	--	--------------------------

8.	<p style="text-align: center;">ВИРОБНИЦТВО, ЯКІСТЬ І КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПРОДУКЦІЇ</p> <p>Продукція як результат діяльності виробничих систем. Класифікація продукції за призначенням, фізичними властивостями, складністю тощо. Показники обсягу продукції, сфера їх застосування.</p> <p>Порядок розроблення плану виробництва і реалізації продукції. Вивчення ринку і попиту на продукцію. Розроблення виробничої програми підприємства в натуральному і грошовому вимірах. Ресурсне обґрунтування виробничої програми. Поняття виробничої потужності. Чинники, що впливають на виробничу потужність. Методичні основи визначення різних видів виробничої потужності підприємства.</p> <p>Економічна суть якості продукції. Споживна вартість і технічний рівень виробів. Показники якості окремих видів та всієї сукупності продукції, методика їх обчислення. Конкурентоспроможність продукції та її оцінка.</p> <p>Методи забезпечення якості продукції, що виготовляється. Стандартизація і сертифікація продукції. Державний нагляд за якістю. Технічний контроль якості продукції на підприємстві, його організація, форми і методи. Економічна відповідальність підприємства за якість продукції. Системи управління якістю.</p> <p>Маркетингова діяльність підприємства. Поняття і значення маркетингу в діяльності підприємства. Принципи, функції і концепції маркетингової діяльності.</p>	0,5				2.1 1.6
----	---	-----	--	--	--	------------

9.	<p>ВИТРАТИ Й ЦІНИ НА ПРОДУКЦІЮ</p> <p>Характеристика і класифікація витрат підприємства. Поняття поточних витрат. Зв'язок витрат з обсягом продукції, його графічне моделювання. Значення точки беззбитковості роботи підприємства.</p> <p>Сутність собівартості продукції. Визначення собівартості окремих виробів. Статті калькуляції продукції (роботи, послуги), методика їх обчислення.</p> <p>Класифікація операційних витрат за однорідними економічними елементами. Проблеми та шляхи зниження поточних витрат в умовах ринкової економіки.</p> <p>Особливості формування цін. Ціноутворюючі чинники в ринковій економіці. Економічна суть і функції ціни. Інфляційні процеси і їх негативний вплив на формування цін. Державне регулювання цін.</p> <p>Види цін на продукцію. Вибір мети ціноутворення. Методи ціноутворення. Оцінка витрат і аналіз цін на продукцію конкурентів. Значення служби маркетингу для досягнення підприємством вигідних умов продажу продукції.</p>	1,5				2.1 1.7 1.8 2.6
----	---	-----	--	--	--	--------------------------

10.	<p align="center">ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Оцінка діяльності підприємства на основі фінансових результатів. Доход підприємства: поняття, обчислення величини, класифікація, сфера практичного застосування.</p> <p>Прибуток як мета й узагальнюючий показник ефективності діяльності підприємства.</p> <p>Зв'язок і відмінність прибутку та доходу. Види прибутку Обчислення величини прибутку. Валовий прибуток, прибуток до оподаткування, і чистий прибуток. Особливості розподілу прибутку. Сутність та показники рентабельності, сфера їх застосування.</p> <p>Чинники зростання прибутку підприємства.</p> <p>Необхідність здійснення оцінки і діагностики фінансового стану підприємства. Методичні підходи до оцінки фінансового стану. Система показників.</p>	2,0				2.1 2.4 2.8
11.	<p align="center">ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Економічна суть і методологічні підходи до вимірювання ефективності діяльності підприємства. Критерій ефективності.</p> <p>Система показників для оцінки ефективності діяльності підприємства. Вимірювання ефективності застосовуваних і споживаних (витрачених) ресурсів підприємства.</p> <p>Класифікація і характеристика чинників зростання ефективності виробництва. Внутрішні та зовнішні чинники зростання ефективності. Сучасні напрями ефективного використання окремих видів ресурсів.</p>	1,0				2.1 2.4 2.8

12.	<p style="text-align: center;">ДЕРЖАВНЕ ЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА</p> <p>Ринкова система і її державне регулювання. Основні економічні функції держави: створення необхідної правової бази, демонополізація та захист конкуренції, перерозподіл ресурсів та доходів, стабілізація та визначення напрямів розвитку економіки.</p> <p>Індикативне макроекономічне планування. Зв'язок між державними планами суб'єктів господарювання. Державне замовлення і державні контракти як форми задоволення загальносуспільних потреб. Конкурсний характер розміщення та умови забезпечення першочерговості виконання державних замовлень і контрактів.</p> <p>Роль державних фінансових ресурсів у зовнішньому регулюванні діяльності підприємства, підприємницької активності суб'єктів господарювання.</p> <p>Форми і джерела фінансової підтримки підприємств. Кредитна політика держави, принципи її формування та реалізації. Особливості кредитування підприємницької діяльності нових малих і середніх підприємств.</p> <p>Податки в системі державного економічного регулювання. Принципи побудови та основні елементи системи оподаткування підприємств. Види податків, їх характеристика. Режим оподаткування, його вибір при зміні напрямку та умов діяльності підприємства.</p>	2,0	0,5	0,25	0,25	2.1
-----	---	-----	-----	------	------	-----

БАНКРУТСТВО І ЛІКВІДАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ					
13.	Шляхи припинення діяльності підприємства. Реорганізація підприємства шляхом злиття, перетворення в іншу юридичну особу, виділення, поділу, приєднання до іншого підприємства. Сутність банкрутства та фактори, що його викликають. Симптоми прояву банкрутства суб'єкта господарювання. Умови і порядок визначення юридичних осіб банкрутами в Україні. Процедура здійснення санкцій збанкрутілого підприємства. Черговість задоволення вимог кредиторів. Значення забезпечення дієвості механізму банкрутства підприємств, їх санкції для задоволення оздоровлення економіки держави. Процедура порушення справи про банкрутство. Процедура ліквідації підприємства.	1,0			2.1
Всього		16,0			

Таблиця 3.2

3.2. Практичні (семінарські) заняття

№ п/п	Тема практичного заняття	Кількість годин за формою навчання				Діяльність студентів	Номер цілі
		денною	заочною	скороченою	другою вищою освітою		
1.	Основні засоби	2,0				Виконання ситуацій	3.1 1.5 2.3 3.3
2.	Обігові кошти	1,0				Виконання ситуацій	3.1 1.5 2.3 3.3
3.	Нематеріальні активи	1,0			-	Участь у дискусії	3.1 1.5 2.3 3.3
4.	Персонал підприємства	1,0			-	Виконання ситуацій	3.1 1.5 2.3 3.3

5.	Інвестиційні ресурси	2,0				Виконання ситуацій	3.1 1.5 2.3 2.9 3.3 3.5
6.	Витрати й ціни на продукцію	2,0				Виконання ситуацій	3.1 2.6 2.7
7.	Фінансові результати діяльності підприємства	2,0				Виконання ситуацій	3.1
8.	Ефективність діяльності підприємства	2,0				Виконання ситуацій	3.1 3.5
9.	Державне економічне регулювання діяльності підприємства	2,0				Участь у дискусії	3.1
11.	Банкрутство і ліквідація підприємства	1,0		-		Участь у дискусії	3.1
Всього		16,0				-	-

Таблиця 3.3

3.3. Індивідуальні завдання

№ пор.	Вид завдання	Діяльність студента	Номер цілі
<i>Заочна форма навчання</i>			
1	Контроль на робота	Вивчення дисципліни..	2.1
		Виконання контрольної роботи	3.1
<i>Скорочена форма навчання</i>			
2	Контроль на робота	Вивчення дисципліни..	2.1
		Виконання контрольної роботи	3.1
<i>Друга вища освіта</i>			
3	Контроль на робота	Вивчення дисципліни..	2.1
		Виконання контрольної роботи	3.1

Таблиця 4.1

4. Використання інформаційних технологій

Вид заняття	Тема заняття	Форма використання інформаційних технологій	Назва програмного засобу	Для яких видів діяльності використовується
Практичні заняття	Основні засоби	Програма для розрахунку побудови моделей показників для аналізу стану, структури і ефективності використання основних засобів	compas	Виконання задач по темі
Практичні	Інвестиційні	Програма для розрахунку	invest	Виконання

заняття	ресурси	показників, що характеризують ефективність інвестицій		задач по темі
---------	---------	---	--	---------------

5. Зміст модулів навчальної дисципліни, їх оцінювання в балах, форми і терміни поточного і модульного контролю навчальної роботи студентів 4 семестр, 3 чверть

Номер модуля	Елементи модуля	Кількість балів		Поточний контроль навчальної роботи студентів	
		мінімальна	максимальна	форма контролю	тиждень
1.	. Теми 1-5 семінарських занять:			–	–
	1. Основні засоби	6,0	10,0	Усне опитування, тести, вирішення ситуацій	1
	2. Обігові кошти	6,0	10,0		2
	3. Нематеріальні активи	2,4	4,0		2
	4. Персонал підприємства	4,8	8,0		3
	5. Інвестиційні ресурси	4,8	8,0		4
Всього за 1-й модуль		24,0	40,0	–	–
2.	II. Теми 6-10 семінарських занять:			–	–
	1. Витрати й ціни на продукцію	4,6	7,7	Усне опитування, тести, вирішення ситуацій	5
	2. Фінансові результати діяльності підприємства	4,6	7,7		5
	3. Ефективність діяльності підприємства	3,6	6,0		6
	4. Державне економічне регулювання діяльності підприємства	3,4	5,6		6
					7
	6. Банкрутство і ліквідація підприємств	1,8	3,0		7
Всього за 2-й модуль		18,0	30,0	–	–
Підсумкова модульна контрольна робота		18,0	39,0		8
Всього за чверть		60,0	100,0	–	–

6. Підсумковий контроль знань, умінь і навичок студентів з дисципліни

Форма навчання	Чверть (семестр)	Форма підсумкового контролю
Денна	3	За результатами модульного контролю
Заочна	3	Диф. залік
Друга вища освіта	7	Диф. залік
Скорочена	6	Диф. Залік

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань, умінь і навичок студентів на іспиті

Виходячи з особливостей курсів кафедри, встановити наступні критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів.

Оцінка або бали за формою навчання		Критерії оцінки
денна	заочна	
90-100	відмінно	Виставляється студенту, який повністю та досконало вивчив і засвоїв матеріал програми, відпрацював літературні джерела з дисципліни, передбачені програмою, основні Закони України та рішення Уряду з питань економіки праці та соціально-трудова відносин, чітко і змістовно відповідає на питання екзаменаційного білету, теоретичні і методичні викладки підтверджує фактичними даними, розрахунками, вільно відповідає на додаткові питання по програмі курсу, без помилок розв'язує задачі екзаменаційного білету.
75-89	добре	Виставляється студенту, який твердо засвоїв матеріал програми курсу, основні Закони України та рішення Уряду з питань економіки праці та соціально-трудова відносин, без суттєвих помилок відповідає на питання екзаменатора, не допускає принципових помилок при розв'язуванні задач
60-74	задовільно	Виставляється студенту, який вивчив матеріал програми по конспекту, нечітко відповідає на питання екзаменаційного білету і додаткові питання екзаменатора, при розв'язуванні задач допускає прорахунки принципового характеру, не додержується послідовності в викладенні матеріалу програми, з труднощами розв'язує задачі.
0	незадовільно	Виставляється студенту, який поверхово або зовсім не відповідає на питання екзаменаційного білету, не відповідає на додаткові запитання, проявляє нерозуміння теоретичних та практичних знань з економіки праці й соціально-трудова відносин, робочої програми курсу, не може розв'язати задачу і підкріпити теоретичні і методичні питання прикладами

Зав. Кафедри економіки і права

Заїнчковський А.О.
Протокол №

Від «___» _____

Список рекомендованої літератури

Основна

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV із змінами та доповненнями.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV із змінами та доповненнями.
3. Податковий кодекс України від 2.12.2010 р. № 2755-VI із змінами та доповненнями.
4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 р. № 514-VI із змінами та доповненнями.
5. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» від 6.09.2005 р. № 2806-IV із змінами та доповненнями.
6. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» від 01.06.2000 р. № 1775 – III із змінами та доповненнями.
7. Закон України «Про оплату праці» від 24 березня 1995 р. № 108/95 – ВР
8. Економіка підприємства: Підручник /За заг. ред. С.Ф.Покропивного. – Вид. 2-ге, перероб. Та доп. К.: КНЕУ, 2005. – 528 с.
9. Економіка підприємств харчової промисловості: Підручник / За заг. ред. А.О.Заїнчковського. – К.: Урожай, 1998. - 272 с.
10. Ковальчук І.В. Економіка підприємства; Навч. Посібник. – К.: Знання, 2008 р. – 673 с.
11. Ковальчук І.В. Реальна економіка: навчальний посібник з економіки підприємства. – К.: ВІПОЛ, 2004. – 293 с.
12. Стандарт бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 р. № 92// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - № 52/2 (467) . - С. 43
13. Стандарт бухгалтерського обліку 9 “Запаси”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. №246 // Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 51
14. Стандарт бухгалтерського обліку 8 “Нематеріальні активи”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18.12.99 р. № 242// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 47
15. Стандарт бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318№ 242// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 72
16. Стандарт бухгалтерського обліку 15 “Дохід”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29 листопада 1999 р. № 290// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С.70

Додаткова

17. Закон України “Про колективні договори і угоди” № 3356-ХІІ від 1 липня 1993 р. // Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - № 35 (450).- С. 8
18. Інструкція із статистики заробітної плати, затверджена наказом Міністерства статистики України від 11.12.95 р. № 323// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - № 18 (381). С. 26
19. Закон України “Про підтвердження відповідності” від 17.05.01//Відомості Верховної Ради. – 2001. – № 32. – С. 169
20. Закон України “Про стандартизацію” від 17.05.01 № 2408 – III із змінами і доповненнями
21. Барроу К., Барроу П., Барроу Р. Бізнес-план: Практик. Посіб.: Пер. з 3-го англ. вид. – К.: Т-во “Знання”, КОО, 2002. – 285
22. Ворст Й., Ревентлоу П. Економіка фірми: Учеб./ Пер. с датского А.Н.Чеканского, О.О.Рождественского. – М.: Васш. Шк., 1994. – 272с.
23. Варналій З.С. Основи підприємництва: Навч.посіб.-К.: Знання-Прес, 2002. – 239 с.
24. Економіка підприємства: основи теорії та практики [Текст] : навч. посібник для студ. вищих навч. закл. / Н. Г. Метеленко [и др.] ; Запорізький ін-т економіки та інформаційних технологій. - Донецьк : Юго-Восток, Лтд, 2008. - 222 с.
25. Економіка підприємства [Текст] : навч. посіб. / І. М. Бойчик. - Вид. 2-е, доп., перероб. - К. : Атіка, 2007. - 528 с.
26. Економіка підприємства: Навч. посіб. для ВНЗ. — 5-те вид., стер. Рекомендовано МОН / Примак Т.О. — К., 2008. — 219 с.
27. Економіка підприємства: Підручник. Затверджено МОН / За ред. А.В. Шегди. — К., 2006. — 614 с.
28. Березін О.В. Економіка підприємства: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / О.В. Березін, Л.М. Березіна, Н.В. Бутенко. — К.: Знання, 2009. — 390 с. — (Вища освіта ХХІ століття).
29. Структурно-логічні схеми до вивчення дисципліни "Економіка підприємства" для студентів програми "МБА" [Текст] : навч. посіб. / О. Г. Мендрул ; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний ун-т ім. Вадима Гетьмана". - К. : КНЕУ, 2008. - 113 с.
30. Харів П.С. Економіка підприємства: Збірник задач і тестів: Навч. Посіб. – К.: Знання-Прес, 2006. – 301 с.
31. Стандарт бухгалтерського обліку 16 “Витрати”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 грудня 1999 р. № 318
32. Стандарт бухгалтерського обліку 17 “Податок на прибуток”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 р. № 353// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 78

33. Стандарт бухгалтерського обліку 2 “Баланс”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31 березня 1999 р. № 87// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 15
34. Стандарт бухгалтерського обліку 12 “Фінансові інвестиції”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 26.04.2000 р. № 242// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 58
35. Стандарт бухгалтерського обліку 19 “Об’єднання підприємств”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163№ 242// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 84
36. Стандарт бухгалтерського обліку 14 “Оренда”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 28.07.2000 р. № 181№ 242// Збірник систематизованого законодавства. Бухгалтерія. - 2001. - 52/2 (467) . - С. 64

2012 рік

Факультет економіки і менеджменту, кафедра прикладної економіки